

ชื่อเรื่อง      การศึกษาผลการใช้รูปแบบเครือข่ายวิจัยในชั้นเรียนหมู่บ้านจอมบึง  
(MCAR Network Model) ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ  
ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดราชบุรีและจังหวัด  
สมุทรสงคราม  
ผู้วิจัย      ถาวร เล็งเอียด  
สาขาวิชา      การบริหารการศึกษา  
ปีการศึกษา    2558

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพัฒนารูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) 2) เพื่อใช้รูปแบบเครือข่าย การวิจัยในชั้นเรียนหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) และ 3) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของการวิจัยในชั้นเรียน แบบแผนการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mix Methods) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการสำรวจ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การสนทนากลุ่ม

การวิจัยแบบสำรวจ กลุ่มประชากรได้แก่ครูจำนวน 3,270 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 407 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามในปีการศึกษา 2558 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้จำนวน 290 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็นกลุ่ม ผู้บริหาร และครู กลุ่มละ 8 คน รวม 16 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพคือการวิเคราะห์เนื้อหาและการตีความ

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) จากการศึกษาคความเหมาะสมของรูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนหมู่บ้านจอมบึงที่พัฒนาขึ้น พบว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) การทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะโรงเรียนสมัครใจเข้าร่วมโครงการน้อยไม่สามารถจัดเครือข่ายวิจัยชั้นเรียนได้
- 3) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ผู้บริหารและครู ต่างก็เห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพราะมุ่งเน้นที่การแก้ไขปัญหาของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่วิทยากรที่อบรมวิจัยชั้นเรียนมักจะอบรมเป็นวิจัยทางวิชาการซึ่งเกิดความสับสน และรู้สึกว่ายาก ผู้บริหารมองว่าครูไม่ค่อยสนใจทำวิจัย ส่วนของครูผู้สอนเห็นว่างานวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญแต่ครูมีภาระงานเยอะมากอยู่แล้ว และนโยบายก็ไม่มีคำแนะนำ ไม่มีการเข้มงวด ขาดการกำกับติดตาม จึงใช้วิธีการไปลอกงานวิจัยมาจากอินเทอร์เน็ต หรือ แหล่งอื่น ๆ

|                |                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Research Title | A Study of the Result on the Use of Muban Chombueng Classroom Action Research Network MODEL (MCAR Network Model) to Develop Learning Achievement of the Learners from the Basic Education Schools, in Ratchaburi and Samutsongkram Provinces |
| Researcher     | Thaworn Seng-ea                                                                                                                                                                                                                              |
| Program        | Education Administration                                                                                                                                                                                                                     |
| Academic Year  | 2015                                                                                                                                                                                                                                         |

### Abstract

The purposes of this study were 1) to examine Muban Chombueng Classroom Action Research Network Model (MCAR Network Model); 2) to implement the Muban Chombueng Classroom Action Research Network Model (MCAR Network Model); and 3) to investigate the current condition, problems and obstacles occurring in conducting classroom action research. Mix Methods of Quantitative Research (by Survey) and Qualitative Research (by Focus Group) were used in the research.

For Survey Research, the total population comprised 3,270 teachers and 407 schools' administrators, all of those who had been working in Ratchaburi and Samut Songkram provinces, under Office of The Basic Education Commission, in academic year 2015. The 290 respondents were drawn from this group by using Accidental Sampling. For Qualitative Research of Focus Group Discussion, the sample group of schools' administrators and teachers consisted of 2 subgroups of 8 people, in which eventually made up a total of 16, were drawn by using Purposive Sampling. The instruments for the former group was Questionnaire and for the latter group was Focus Group Discussion. The statistics used for quantitative data analysis consisted of Frequency, Percentage, Mean, and Standard Deviation. Whereas, the statistics used for qualitative data analysis were content analysis and interpretation.

The findings revealed as follows:

- 1) It was found that Muban Chombueng Classroom Action Research Network Model was appropriate to be applied, especially for basic education schools.
- 2) Experimental implementation of Muban Chombueng Classroom Action Research Network Model (MCAR Network Model) was unable to be conducted, since

it appeared that too few volunteer schools joining in the project and a network subsequently cannot be established.

3) From the survey of the current condition, problems and obstacles in conducting classroom action research, it was discovered that the schools' administrators and teachers were actually aware of the importance of the classroom action research since their concerning mission aimed to solve the learners' problems, as well as to promote the learners' achievement. On the contrary, the research trainings that usually were provided for the schools misled them to the perception of the classroom action research as a common form of academic research, in which the process was more complicated and it created a cause of discouragement for them.

## กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาอย่างยิ่งจาก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ที่ให้การช่วยเหลือประสานงานเป็นอย่างดี

ถาวร เสงี่ยมยอด

ธันวาคม 2558

## สารบัญ

หน้า

|                         |   |
|-------------------------|---|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....    | ก |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... | ข |
| กิตติกรรมประกาศ.....    | ง |
| สารบัญ.....             | จ |
| สารบัญตาราง.....        | ช |
| สารบัญภาพประกอบ.....    | ซ |

## บทที่

|                                                |    |
|------------------------------------------------|----|
| 1 บทนำ.....                                    | 1  |
| ความสำคัญ และที่มาของปัญหา.....                | 1  |
| วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย.....             | 3  |
| ทฤษฎี สมมุติฐาน และหรือสรุปกระบวนการวิจัย..... | 4  |
| กรอบแนวคิดในการวิจัย.....                      | 7  |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....                 | 7  |
| นิยามศัพท์.....                                | 8  |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....          | 9  |
| แนวทางจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....              | 10 |
| การวิจัยในชั้นเรียน.....                       | 14 |
| แนวคิด หลักการ เครือข่ายความร่วมมือ.....       | 22 |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                     | 31 |
| 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....                   | 35 |
| แผนการดำเนินการวิจัย.....                      | 35 |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....                   | 35 |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....                | 36 |
| การรวบรวมข้อมูล.....                           | 37 |
| สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....                     | 38 |
| 4 ผลการวิจัย.....                              | 39 |
| ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2.....           | 39 |
| ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3.....                 | 40 |
| 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....              | 51 |
| สรุปผลการวิจัย.....                            | 51 |
| อภิปรายผล.....                                 | 55 |
| ข้อเสนอแนะ.....                                | 55 |

# สารบัญ

หน้า

|                      |    |
|----------------------|----|
| บรรณานุกรม.....      | 57 |
| ภาคผนวก .....        | 62 |
| ประวัติผู้วิจัย..... | 73 |

## สารบัญตาราง

| ตารางที่ |                                                                                                                                                  | หน้า |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1        | ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา                                                                                                                        | 18   |
| 2        | ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน                                                                                                                      | 40   |
| 3        | ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันของการทำวิจัยในชั้นเรียน<br>รายด้านและภาพรวม                                                                     | 41   |
| 4        | ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการทำวิจัยในชั้นเรียนด้าน<br>นโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน                                                     | 42   |
| 5        | ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านแหล่ง<br>ศึกษา ค้นคว้า อุปกรณ์ และการอำนวยความสะดวกสำหรับการทำ<br>วิจัยชั้นเรียนในปัจจุบัน | 42   |
| 6        | ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านเจตคติ<br>ต่อการวิจัยในชั้นเรียน                                                           | 43   |
| 7        | ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านนโยบาย                                                                                                        | 44   |
| 8        | ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุ อุปกรณ์ และ<br>การอำนวยความสะดวกสำหรับการทำวิจัยชั้นเรียนในปัจจุบัน                              | 44   |
| 9        | ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านเจตคติต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียน                                                                                        | 45   |

## สารบัญภาพประกอบ

| ภาพประกอบที่ |                                                                                                                                                                                       | หน้า  |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1            | รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงคราม                                                                              | 5     |
| 2            | MCAR Network Model                                                                                                                                                                    | 6     |
| 3            | การศึกษาผลการใช้รูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงคราม | 7     |
| 4            | เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร                                                                                                                                                             | 25    |
| 5            | ลักษณะเครือข่าย                                                                                                                                                                       | 27-28 |